

Kodály: Háy János. Előadás a Dóm téren, ma este fél 9 órakor.
Szegedi Ipari Vásár és Kiállítás. A Marx téren, augusztus 1-ig, naponta délelőtt 10-től este 7-ig.
XXIII. Szegedi Nyári Tárlat a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában szeptember 20-ig.
Józsa Bálint szobrászművész kiállítása a November

7. Művelődési Házban, augusztus 14-ig, naponta délelőtt 10 és este 7, vasárnap délelőtt 10 és délután 4 óra között.
Erdélyi János könyvművészeti kiállítása a Technika Házában, augusztus 5-ig, naponta délelőtt 10-től este 6-ig.

Fiatalképzés kiállításai a Juhász Gyula Művelődési Központban, augusztus 3-ig.
Fritz Mihály és Szabó Tamás szobrászművészek kiállítása a Móra Ferenc Múzeum Kupolagalériájában.
Gerle Margit keramikus kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központban, augusztus 20-ig.
A könyvkötészet múltja és jelene. Kiállítás a Somogyi-könyvtár olvasótermében, augusztus 20-ig.

Váci György kétszeres aranydíjas könyvkötőmester munkáit bemutató tárlat a Somogyi-könyvtár előterében, augusztus 20-ig.

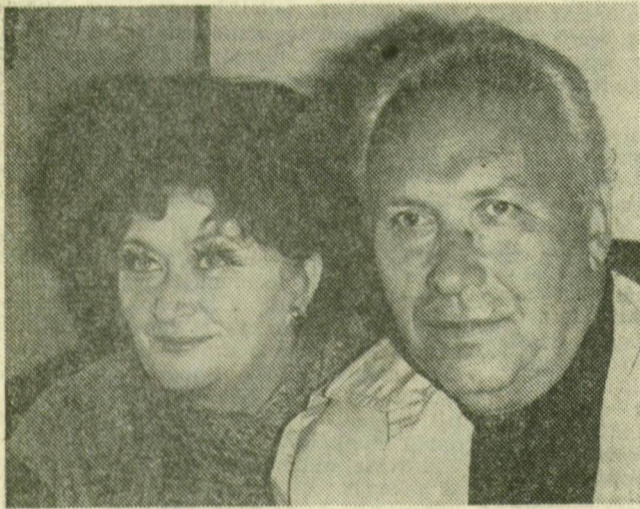
Szeged múltja és jelene, jövője. Kiállítás a szegedi Várban.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai: Ember és környezete; Csongrád megyei parasztbútorok és -viseletek; Szegedi Galéria; Lucs-gyűjtemény; Hunok, avarok, magyarok; Buday György-kiállítás. Naponta délelőtt 10-től este 6-ig.

Paprikamúzeum. A mi hályteleki művelődési otthonban (Vörös Hadsereg útja 50.).

Ifj. Lele József néprajzi gyűjteménye. Tápé, Vártó utca 4. Nyitva kedd és péntek kivételével délután 3-tól 6 óráig.

Nagy korszak tanúi

Moldován Stefánia és Szalma Ferenc: avagy a Háy szereposztása szerinti: a Császárné és Marci kocsis

Mindketten szegediek, innen indultak, s mindketten vendégként térnek vissza a városba. Életútjuk meglepően sok szegedi értelmiségivel azonos, de Moldován Stefánia és Szalma Ferenc, az idei Háy-előadások Császárnéja és Marci kocsisa valamilyen különbözik sorstársaiktól.

Kettőnk Szeged iránti vonzalma: első és örök szerelem, mert mi a Vaszykorszak gyermekei vagyunk — mondja Szalma Ferenc. — Jómagam itt is születtem, negyvenéves koromig a városban éltem. A színház énekkarában kezdtem énekelni, 1957-ben lettem szólista, és 1963-tól vagyok a pesti operában. A Vaszykorszak alapvetően nyomtára bélyegét mindkettőnk pályájára.

Miben foglalható össze a már-már legendás időszak lényege?

A csodálatos, megszállott lelkesedésben és...

...mikor Vaszy meghalt, állítólag nyolc potenciális infarktus fedezték fel nála — vág közbe Moldován Stefánia. — Ő úgy dolgozott, hogy akár minden órában összeszedhetett egyet-egyét. Hihetetlen, varázslatos munkabírása mindenkit magával ragadott. És talán szerénytelenség nélkül állíthatom, hogy az eredmények maig láthatóak.

Nem énektanítás volt, amit művelt — veszi vissza a szót Szalma Ferenc. — A színpadon tanított meg mindent a színpadért. Az Operaházba egyikünk sem úgy került, hogy újat kellett tanulnia: teljes repertoárral és olyan színpadi felkészültséggel érkeztek, hogy nem volt nehéz bekerülni az élvonalba.

A Bánkban úgy énekeltem, hogy még zenekari próbára sem volt lehetőség — meséli Moldován Stefánia. — Utána Kórodai András megkérdezte tőlem: „kitől tanultad te ezeket a dalokat?” Mondom, Vaszytól. „Ja”, válaszolta. „ehhez nem tudok hozzátenni semmit”.

Abszolút biztonszágerzetet adott, egy életre. Nem azt jelenté ez persze, hogy nem izgultunk, de páratlan megismerésünkkel belénk ivódott, és teljesen megerősített.

— Újra itt vannak, a régi korszak színhelyén.

Nemcsak most — így Szalma Ferenc. — Ha nincs dolgom, reggel leutazom, körülnézek a városban, és este visszamegyek. Mint a szerelmes: körüljárja az ismerőttől, azután elmegy. Nem bírom ki nélküle.

Tavaly külföldön voltam a szabadtéri idején,

nem tudtam eljönni. Kérdeztem is utána: te jó isten, hogyan bírhattátok ki a Moldován nélküli? Amikor távozásom után először visszajöttem, Tari János megkérdezte: „na, leereszkedtek hozzánk?” Azt válaszoltam: nem lehetett leereszkednem, hiszen én szegedi vagyok. Na, ettől megtört a jég. Sokan haragudtak rám addig... Ma viszont egy kissé már én haragszom. Vagy inkább szomorú vagyok: nagyon rosszul esik látni, hogy első és örök szerelmünk, a régi nagy sikerek színhelye, a korszak rekvizituma; a színház milyen állapotban van. Reménykedem, persze, de azzal együtt igen rossz...

— Szalma Ferenc szabadtéri visszatérései is ilyen viharosak?

Egyszerűbb volt az esetem. Én nem is akartam elmenni innen. Viszont akkor még érvényben volt a kötelező jellegű áthelyezés. Amikor Székely Mihály meghalt, mennem kellett.

Egy régi, tovatűnt, ma már csak emlékezők nosztalgikus felidézéseiben élő nagy szegedi operakorszak két tanúja ül egymás mellett az öltözőben, akik idén a Háy János előadásain lépnek föl a Dóm téren. Szeged városában, ahol nekik most is jóval több a „körüöptető fészék”-jellegű közhelyeknél. Belsősegeiből, közvetlenebb.

Domonkos László

Akit a hangja választott

Ürsze Mészöly Katalin

Három éve szerepe az Örsze, de Mészöly Katalin mosolya többet sejtet. — Nagyon-nagyon régóta szeretném énekelni. A Háyval úgy vagyok, hogy voltaképpen minden dalát szívesen venném repertoárba. Ráadásul Melis Györggyel játszom, legkedvesebb partnereim egyikével, akit nagyon szeretek. Igen nagyra tartom, tisztálem, és igen sokat tanultam tőle... Ami Örszét illeti: ő az a talpraesett parasztlány, aki az egész világgal szembe mert szállni szerelméért, érte mindent vállalt, sőt, annak boldogságáért még le is mondana róla. Lehet egy ilyen karakter nem kedves nekem?

— Szakmailag is ilyen egyszerű a helyzet?

Nem. Ilyen szerep esetében sok énekes szinte nem is beszél az előadás napján, annyira kíméli magát. Én ugyan nem óvom ennyire sem az ének, sem a „próza” hangomat, de igen erőteljesen kell készülnöm Örszére. Ha viszont valaki szereti a munkáját, ez nem okoz igazi nehézséget. A feladat attól bonyolult, hogy a szegedi szabadtérin a nézők a színpadtól köztudottan messze vannak, a visszajelzéseket, a reakciókat

A hét végén fiataloké a város

Vakító szürkék a lépcsők a délutáni nap fényétől, süppedő az aszfalt, melegétől. Csillag-villog a Tisza. Szép a rakpart, és zajos. Mit zajos? Dallamos. Óriás (mintha fagyott volna) óriásit alakít a tribünön: díszretn konferál. Nem hivalkodik, mintha sejtene, tetszik hallgatóságának a zenei válogatása. A tribün piros drapériájával ünnepélyeskedő kicsit, bár miért ne lenne az.

A közelébe telepszem. Két poros talp mögöttem, a gazdája piheg.

— Látsz?

— Ühüm — válaszolja —, egy fenét.

Nem is akar látni semmit, csukott szemmel hallgatja a zenét, a műsorajánlatot. Maradok. Fiatal pár ücsörög tőlem jobbra. A fiú (mezítlábas) vigyorogva szópartnerre fejére a kezében levő tornacipővel, s nem marad adós a lány sem. Bórsarujával törleszt.

Egyre többen lesznek a parton. Meglehetősen szűkszavúak. Mindegyikük vár, figyel.

Csehszlovák turistáktól tömött busz érkezik a Hungária Szálló felől. A régi híd irányából gyalogosan közeledik egy nagyobb csoport. „A rendezők nevében szeretettel köszöntök minden vendéget!” harsogja a mikrofon óriás.

Késő délután forrpontra érkezett az ifjúsági napok szórakoztató rendezvényesorozata. Tizenegy ifjúsági klubban találkozhattak a fiatalok a könnyűzene, a pop, a rock kiválóságaival. Az Építőipari szövetkezetben Horváth András, a Velán klubjában Bene Gábor láttal el a lemezlovas tisztét. Am a valódi gitár sem hallgatott, legalább a KISZÖV-ben. Ott Tokos Zoltán volt a komoly zenei gitárklub vendége. Bandó, a Posta, az AFIT, a KSZV-klubjában mondta a magáét — a hallgatóság nem kis öröme.

Szuper diszkóval várta látogatóit a Textilművek. Hogy valóban szuper volt-e? Az ügyeletes portásnő szerint, igen, az volt. Hát még, ha neki is tetszett a népi vídamságokat, karatebemutatót is tartalmazó diszkó... „Jó reggelt Magyarország” kö-

szönt Csizmadia Sándor műsorával az IKV-klubban. Talán, ha estét mond, jobban teszi, lévén műsorának kezdete — este hatkor.

Százhusz néző várta igaztoltan — akikről nem kizárt, hogy a diszkót is szeretik — a Móra Ferenc Múzeum nagytermében a filmvetítések kezdetét, ötkor. Az apró technikai hiba elhárítása után sorban peregtek a Panónia Filmstúdió fiatal alkotóinak animációs és rajzfilmjei. A rajzfilmek szegedi bemutatkozása jól sikerült, a nagyterem kicsinek bizonyult. (Sokan rekedtek kívülről).

„Beindult a mikrofonpróba” hallatszott a múzeum lépcsőjé elé felállított színpadról. Rév Tamás tett próbát velük. Köhintett, szármolt, kurjantott. „Ismerem őt is, meg a Borost is” — mondta valaki a hátam mögött. Sokan áldogáltunk már a kóroszlánok őrzetében, aztán végre elkezdődött. Ismerősek Szegeden a KISZ Központi Művészegyüttés tagjai. Boros Lajost, Rév Tamást és együttesét, a Rodeót, Árpádi Lászlót, a Voga—Turnovszky duót, barátként fogadták a fiatal hallgatók. Közérzeti szemle dalban — volt a műsor címe.

Hogy unatkoznak-e például a közéleti szobrok? Milyen érdekes villa nélkül élni? Ilyen és sok elgondolkodtató kérdésen töprengtek el a résztvevők. Ha eddig nem tettek volna.

A Komócsin téri Ifjúsági Ház megszokott népszerű programjával várta az ifjakat. Hétkor kezdődött a dzsesszkoncert. Músortól a Komlói Spirituale, a Gadó-Rátonyi duó és egy hazai együttes, a Szegedi Jazz Quartett gondoskodott. De akadtak, akiknek sem a politikai dal, sem a dzsessz nem tetszett, netán elfelejtették a kezdés időpontját. Ők a DELEP-klubjában nyolctól countrymuzsikában gyönyörködhetnek — többek között a szegedi Bonanza együttes jóvoltából. S ezzel még nincs vége! Éjjelkor kezdtek vetíteni az Alma, majd a Mindhalálig zene című amerikai filmet, az új-szegedi kertmoziban.

Mag Edit

Kislány az Anna-kútnál

Somogyi Károlyne felvétele.

Megpihennek itt a város! ismerkedő idegenek, a Csemegéből tömött szatyrokat cipelő nagymamák, leülnek pár percre az autóbuzsokra, villamosra várók. Jóízűen, ráérősen csevegésnek a nyugdíjasok, lábuk mellett vízeskanna, de megijesz. Miként a zenélő szökökúté, az átalakított Anna-kút környéke is közkedvelt pihenő- és találkozóhelyé vált. Itt ráadásul nemcsak csobogását hallani a víznek, inni is lehet belőle. Mégpedig kétféleképpen. Aki a lenről, a felfelé szökö két vízszágból kortyint, „rendes” vízzel üdülheti fel magát. A másik két, felgömbölyös csobogó csapból viszont Anna-víz, hamisítatlan gyógyvíz folyik: 944 méter mélységből, 51 Celsius-fokos. Főként vese- és epebántalmak, köképződések megelőzésére ajánlják a szakemberek, de használható hurutos megbetegedésekre is.

Stifán Sándor (DELTERTV) terveit alapján a Városgazdálkodási Vállalat építette meg a kutat, és köré a pihenőpadokat, virágvályukat.

A szobor, kevesen tudják róla, az 1971-ben, Párizsban elhunyt Csáki József alkotása, a mester 1959-ben ajánlkozta a városnak. A tévhittel ellentétben nem balerinát, hanem táncoló lányt ábrázol, a mostani — ha jól emlékszünk — immáron a harmadik, remélhetőleg végleges helye. (Legutóbb a Klauzál téren láthatuk, elég szerencsétlen felállításban, szinte csak véletlenül lehetett észrevenni.) Hogy a felújított kút oszlopára költöztették, akár jellekés értelmű lehet. A figuráról és az Anna-kút feliratáról arra asszociálhatunk, hogy a magasban táncoló lány, Anna, a névről pedig Szeged nagy szülőlténe, Juhász Gyulának közismert, szép szerelmesversére. De tekinthetjük a szobrot (a fesztivál, közelben felvont lobogóinak sugallatára) a néptáncfesztivál, az ünnepi hetek szimbólumának is.

Akárhogy is, tény, mostani helye sokkalta szerencsésebb mint a korábbiak. Karaktert ad a térnek.

L. Zs.